

Utbildningsdepartementet
Skolenheten
103 33 Stockholm

Yttrande över Utbildningsdepartementets promemoria Ändrade regler om introduktionsperiod och legitimation för lärare och förskolelärare (U2013/7686/S)

Skolinspektionen avstyrker förslagen i promemorian.

Det övergripande syftet med att införa ett legitimationssystem var att alla elever och barn i skola och förskola skulle undervisas av kvalificerade och lämpliga lärare och förskolelärare. Införande av ett legitimationssystem skulle innebära en dubbel kvalitetssäkring av lärarens eller förskolelärarens lämplighet för yrket. Lärosätena skulle pröva den studerande mot examensmålen (inklusive den verksamhetsförlagda utbildningen) och därefter skulle det genom introduktionsperiod och lämplighetsprövning ske en kvalitetssäkring av lärarens eller förskolelärarens lämplighet för yrket i praktiken.

Om kravet på introduktionsperiod och lämplighetsprövning tas bort så försvinner den dubbla kvalitetssäkringen och reformen urvattnas.

Enbart en lärarexamen är enligt Skolinspektionen inte tillräckligt för att kunna avgöra om en lärare kan anses lämplig för yrket också i praktiken, dvs. vad gäller kunskaper, färdigheter och förhållningssätt gentemot t.ex. elever, barn och föräldrar.

Skolinspektionen har i och för sig inte något att invända mot att andra möjligheter än en introduktionsperiod övervägs för att bedöma en lärares lämplighet att utföra läraryrket i praktiken. Innan sådana eventuella alternativa lösningar finns på plats och tillämpas fullt ut menar Skolinspektionen att nuvarande bestämmelser om introduktionsperiod och lämplighetsprövning måste finnas kvar.

Som skäl för förslaget att ta bort kravet på introduktionsperiod och lämplighet anges att det kan finnas svårigheter för nytexaminerade lärare att erhålla en anställning direkt efter examen och att det finns en risk för att denna svårighet kan utgöra ett hinder för att välja lärar- eller förskolläraryrket. Skolinspektion-

en delar inte bedömningen att de eventuella negativa effekterna av detta motiverar att reformens syfte med en dubbel kvalitetssäkring rivs upp.

Skolinspektionen menar istället att svårigheterna för nytexaminerade lärare att erhålla en anställning direkt efter examen borde kunna lösas på något annat sätt, exempelvis genom förändrade krav för anställning. Skolinspektionen menar att andra alternativ för att komma tillrätta med problemet behöver övervägas och analyseras.

Skolinspektionen saknar vidare en konsekvensanalys av vad förslaget kommer att innebära för eleverna och deras rätt till en utbildning av god kvalitet i en trygg miljö.

I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Marie Axelsson deltagit.

Ann-Marie Begler
Biträdande generaldirektör

Sofia Wirlée
Föredragande